

**Секція «ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА
ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ОСНОВІ»**

**РОЛЬ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ
МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА**

*Гринів Ю.О. здобувач, Інститут регіональних досліджень НАН України,
м. Львів, Україна,*

*Начальник Спеціалізованої державної податкової інспекції з обслуговування
великих платників у м. Львові*

Міжрегіонального головного управління Державної фіскальної служби

В економічно розвинених країнах інноваційному розвитку малого підприємництва сприяють капітальні інвестиції. Малі підприємства мають багато переваг у порівнянні з функціонуванням інших господарюючих суб'єктів, сприяючи розвитку конкуренції та швидкому оновленню всіх елементів процесу виробництва. Суб'єкти господарювання у сфері малого підприємництва створюють робочі місця для висококваліфікованих спеціалістів, які працюють для пошуку нових наукових рішень і фінансових можливостей задля досягнення НТП в усіх сферах їх господарської діяльності.

Однак, в економіці України спостерігаються кризові явища, які перешкоджають здійсненню інноваційного розвитку малими підприємствами, функціонуванню та розвитку сфери малого підприємництва загалом. Рівень інноваційної активності підприємства залежить від матеріального забезпечення виробництва та його інтелектуальної оснащеності. Розвиток інноваційної діяльності у сфері малого підприємництва великою мірою залежить від розміру валових капітальних інвестицій.

Валові капітальні інвестиції – це сукупні витрати, які здійснені в звітному році за рахунок всіх джерел фінансування і спрямовані на покращення, створення, відновлення або придбання основних засобів та нематеріальних активів [1]. Тому саме капітальні інвестиції є основою для забезпечення інноваційного розвитку та науково-технічної діяльності суб'єктами господарювання у сфері малого підприємництва. У табл.1 вказані обсяги капітальних інвестицій та їх зміни за період 2010-2014 рр.

В загальному обсязі капітальних інвестицій найбільшу питому вагу мають інвестиції у матеріальні активи, а найменшу – інвестиції у нематеріальні активи. Варто відмітити, що у 2014 році у порівнянні із 2010 роком спостерігалось збільшення валових капітальних інвестицій на 8,2%, хоча частка в загальному обсязі валових капітальних інвестицій зменшилася на 0,1.

Обсяг капітальних інвестицій за видами активів у Львівській області

Показники	Роки					2014р. до 2010р., %; (+;-)
	2010	2011	2012	2013	2014	
Валові капітальні інвестиції, млн. грн.	8830,2	12114,0	11173,3	9816,7	9555,0	108,2
Інвестиції в матеріальні активи, млн. грн.	8724,0	11984,3	11064,0	9669,4	9426,5	108,1
Частка в загальному обсязі валових капітальних інвестицій, %	98,8	98,9	99,0	98,5	98,7	-0,1
- житлові, нежитлові будівлі, інженерні споруди, млн.грн.	6274,4	8106,3	6815,8	6356	6228,4	99,3
Частка в загальному обсязі валових капітальних інвестицій, %	71	66,9	61	64,8	65,2	-5,8
- машини, обладнання та інвентар, млн.грн.	1733,5	2872,1	2922,7	2093,7	2091,4	120,6
Частка в загальному обсязі валових капітальних інвестицій, %	19,6	23,7	26,2	21,3	21,9	2,3
- транспортні засоби, млн. грн.	473,6	754,8	1003,3	739,9	684,9	144,6
Частка в загальному обсязі валових капітальних інвестицій, %	5,4	6,2	9,0	7,5	7,2	1,8
Інвестиції в нематеріальні активи, млн. грн.	106,2	129,7	109,3	147,3	128,5	121,0
Частка в загальному обсязі валових капітальних інвестицій, %	1,2	1,1	1,0	1,5	1,3	0,1

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Як видно з даних таблиці, валові капітальні інвестиції в нематеріальні активи займають найменшу питому вагу у їх загальному обсязі, яка у 2014 році зменшилася на 0,2 порівняно із 2013 роком. Така ситуація свідчить про недостатній рівень інтенсифікації інноваційних процесів у сфері малого підприємництва. А це в свою чергу, обмежує можливості у впровадженні інноваційної продукції.

Слід відмітити, що позитивною тенденцією є те, що протягом аналізованого періоду збільшилася частка валових капітальних інвестицій, залучених на оновлення машин та обладнання. Зокрема, у 2014 році цей показник збільшився на 20,6%, хоча частка в загальному їх обсязі змінилася незначно – на 2,3.

Обов'язково слід зауважити той факт, що хоча частка інвестицій в нематеріальні активи досі залишається незначною, проте в абсолютному вимірі у 2014 році потік капітальних інвестицій становив 128, 5 млн. грн., а у 2010 році – 106, 2 млн. грн., тобто збільшився на 21,0%. Однак, у порівнянні із 2013 роком – суттєво зменшився (128, 5 млн. грн. проти 147,3 млн. грн. відповідно), тобто скоротився на 12,8%, що є негативним проявом для розвитку інноваційної діяльності малого підприємництва.

Нематеріальні активи мають значення в розвитку інноваційних процесів в економіці та є частиною інтелектуального капіталу підприємств і сприяють наростанню його науково-дослідного потенціалу.

Список літератури:

1. Про затвердження Інструкції щодо заповнення форм державних статистичних спостережень зі структурної статистики № 1 – підприємництво (річна), № 1 – підприємництво (коротка) – річна, № 1 – підприємництво (квартальна): Наказ Держкомстату України від 27.08.2007 № 321 // Офіційний вісник України від 24.09.2007 – 2007 р., № 69, стор. 48, стаття 2645.

2. Головне управління статистик у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lv.ukrstat.gov.ua/ukr/themes/06/theme_06_1_1_011.php?code=06&ind_page=statables.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

*Кундря-Висоцька О.П., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Вагнер І.М., к.е.н., старший викладач кафедри обліку і аудиту,
Іваньчук О.Й., викладач кафедри обліку і аудиту,
ДВНЗ «Університет банківської справи»,
Львівський навчально-науковий інститут, м. Львів, Україна*

Сучасні умови розвитку економіки потребують визнання та оцінки інтелектуальної власності у господарській діяльності підприємств як об'єкта бухгалтерського обліку. В силу